

0146600006

Република Србија
ГРАД УЖИЦЕ
Кабинет Градоначелника
П Број 644-1/18.
15.03.2018. године
У ж и ц е

ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЈ У БЕОГРАДУ-УСТАНОВА КУЛТУРЕ
ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

Reçu CLT / CIN / ITH

Бр. 3/24

16.03. 2018 год.

БЕОГРАД, Студентски трг 13

Le **28 MARS 2018**

N° ..... 013P .....

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе

11 000 БЕОГРАД
Влајковићева бр. 3

ПРЕДМЕТ: Номинација *Злакуског лончарства (Лончарство ручног витла из села Злакусе)* на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Поштовани,

Потврђујемо сагласност да се *Лончарство ручног витла из села Злакусе* номинује за Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Град Ужице у оквиру својих годишњих активности и планова учествује у очувању злакуског лончарства обезбеђујући подршку за реализацију редовних програма, манифестација, друштвених окупљања и промоције овог за наш крај веома значјног сегмента наслеђа.

Редовним годишњим суфинансирањем Народног музеја Ужице, манифестације „Јесен у Злакуси – Лончаријаде“, Међународне колоније уметничке керамике "Злакуса", обезбеђују се неопходни услови за проучавање, документовање и презентовање овог битног сегмента нематеријалног културног наслеђа. Програми који се одвијају у Злакуси, већ дужи низ година намењени су и едукацији различитих старосних група, као и повећању видљивости традиционалног занатског умећа израде употребне керамике на ручном витлу.

Сматрамо да ће упис злакуског лончарства на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства допринети очувању овог традиционалног заната у самом селу Злакуса, али и у препознавању његовог значаја у другим срединама.

С' поштовањем,

ГРАДОНАЧЕЛНИК
Тихомир Петковић

Republic of Serbia
CITY of UŽICE
Mayor
II no. 644-1/18
15.03. 20168
Užice

**MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION OF REPUBLIC OF SERBIA
National Committee for Intangible Cultural Heritage**

BELGRADE
Vlajkovićeva 3

SUBJECT: Nomination of *Zlakusa pottery making (Hand-wheel pottery from village Zlakusa)* to the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity

Dear Sir/Madam,

Hereby we consent that *Hand-wheel pottery from village Zlakusa* should be nominated for the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Within its regular annual activities and plans, the City of Užice participates in safeguarding of Zlakusa pottery by providing support for realization of regular programs, manifestations, social gatherings and promotions of this segment of heritage that is particularly important for our area.

The National Museum Užice provides regular annual co-financing of manifestation "Autumn in Zlakusa – Lončarijada" and International Colony of Artistic Ceramics "Zlakusa" and therefore the necessary conditions for studying, documenting and presenting this important segment of intangible cultural heritage. The programs have been taking place at Zlakusa for many years, and their goals are education of diverse age groups and increase in visibility of traditional craft skills of making functional ceramics on hand-wheel.

We believe that inclusion of Zlakusa pottery in the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity will contribute to safeguarding of this traditional craft within the village Zlakusa, as well as to recognition of its importance in other regions.

Respectfully,

Tihomir Petrović
Mayor
(Signed)

(Seal)
Republic of Serbia
City of Užice

Министарство културе и информисања Републике Србије
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе
Влајковићева 3
Београд

Предмет: сагласност за номинацију **Злакуског лончарства (Лончарства ручног витла из села Злакуса)** на Унескову репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

У оквиру свог истраживачког рада, као археолог, определила сам се за етноархеолошка истраживања традиционалних технологија керамике. Истраживања сам започела у Злакуси 1996. године, радећи на теми *Технологија керамике гвозденог доба на Балкану*, која је развила у оквиру пројекта *Историја балканских народа и њихових култура*, Балканолошког института САНУ. По преласку у Народни музеј у Београду, наставила сам истраживања у Злакуси у оквиру пројекта *Нематеријално наслеђе: етноархеолошка истраживања традиционалних технологија керамике*, чији сам аутор и којим сам руководила од 2005. до 2014. године, а који је настављен 2015. године под насловом *Керамика од неолита до данас – технолошки и употребни аспекти*.

Злакуско лончарство вековима је присутно на подручју села Злакуса и представља део идентитета локалне заједнице, па је као такво веома важан део друштвеног и културног живота њених становника. Као истраживач, током двадесетогодишњег рада и сарадње са лончарима из Злакусе, била сам у прилици да упознам различите генерације лончара, који су занат очували као породичну традицију у различитим друштвеним условима.

Специфичност злакуског лончарства, која се огледа у коришћењу сировине настале мешавином локалне глине из села Врањани и калцита из суседног Рупељева и зидању посуда на ручном витлу, али и значај који има за локалну заједницу и утицај који врши на природни и културни пејзаж, инспирисале су ме да покренем мултидисциплинарни пројекат *Злакуса и Потпеће са околином. Мултидисциплинарна истраживања у циљу укључивања у културни туризам Златиборског округа*, у чију реализацију је укључен већи број институција. Његов циљ је стварање услова за формирање Екомузеја Злакусе и Потпећа који би требало да богато културно и природно наслеђе ова два села, а чији је лончарство ручног витла окосница, учини видљивијим, одрживим за већи број чланова локалне заједнице, да спречи неконтролисану експлоатацију елемента и онемогући његово угрожавање.

Досадашње резултате истраживања представила сам на бројним конференцијама и предавањима по позиву у земљи и иностранству и објавила преко 20 стручних и научних радова на ову тему. Злакуско лончарство је била окосница мог магистарског рада *Етноархеолошке могућности у проучавању праисторијске керамике (Posibilidades*

de la Etnoarqueologia en el estudio de la ceramica prehistorica) који је одбрањен 2003. године у Шпанији, на Аутономном универзитету у Барселони (Universitat Autònoma de Barcelona) и моје докторске дисертације *Етноархеолошка истраживања технологије керамике. Студија случаја Злакуса*, одбрањене 2016. године на Филозофском факултету Универзитета у Београду.

Злакуско лончарство је током више од двадесет година нераскидиви део мојих научних истраживања, али и стручног, музеолошког рада, било да је реч о ауторским изложбама „Три лица традиционалног грнчарства у Србији“, чији је један сегмент представљало злакуско лончарство или о иницијативи за покретање екомузеја.

Све што сам до сада радила у Злакуси и за злакуско лончарство, истражујући га и промовишући широм света, обавезује ме да наставим да радим на заштити и очувању овог, по много чему јединственог елемента нематеријалног културног наслеђа. Због тога припремам две монографије које ће бити посвећене злакуском лончарству, од којих ће једна за тему имати технику и технолошки процес израде лончарије и биће објављена на шпанском језику. Друга монографија ће, уз опис технолошког поступка израде злакуске лончарије, бити фокусирана на носиоце елемента, лончаре, њихове породице и генерације које су им претходиле и имаће два додатка, водич кроз Злакусу и кувар са традиционалним јелима која се спремају у злакуској лончарији.

И након објављивања монографија наставићу да тесно сарађујем, као и до сада, са злакуским лончарима, члановима Удружења лончара „Злакуса“ и њиховим породицама, али и да настојим да знања која сам стекла пренесем на млађе генерације истраживача и упутим их у даље могуће правце истраживања која ће наставити да подижу свест локалне заједнице о значају елемента нематеријалног културног наслеђа – злакуског лончарства, који је нераскидиви део њиховог идентитета.

Упис злакуског лончарства на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства сматрам веома значајним, не само за очување ове важне вештине међу члановима заједнице, већ и као подстицај да се она препозна и очува и у срединама у којима је њен опстанак угрожен.

др Биљана Ђорђевић
музејски саветник
Народни музеј у Београду

Ministry of Culture and Information of Republic of Serbia
National Committee for Intangible Cultural Heritage
Vlajkovićeva 3
Belgrade

Subject: Support for nomination of Zlakusa pottery (hand-wheel pottery from village Zlakusa) for the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity

As an archeologist, I decided to direct my research work to ethnoarcheological studies of traditional pottery technologies. I started my research in Zlakusa in 1996, on topic of *Technology of pottery of Iron Age in the Balkans*, developed within the project *History of Balkan peoples and their cultures* of the Institute of Balkan Studies of SASA. After the transfer to the National Museum in Belgrade, I have continued my research at Zlakusa within the project *Intangible heritage: ethnoarcheological studies of traditional pottery technologies*, as the author and the head of research from 2005 to 2014. The project was continued in 2015 under the title *Ceramics from the Neolithic period to present day – technological and utilitarian aspects*. The specificity of Zlakusa pottery, as well as its importance for the local community and natural and cultural landscape, have inspired me to start, as part of the mentioned umbrella projects, a multidisciplinary project *Zlakusa and Potpeće with surroundings: Multidisciplinary studies with the goal of inclusion in the cultural tourism of Zlatibor District*. Today this project is continued in cooperation of the National Museum in Belgrade with the Ethnographic Institute of SASA, National Museum Užice, Natural History Museum and University Alpha BK. The goal of the project is creating suitable conditions for establishment of Ecomuseum of Zlakusa and Potpeće, which should make the rich cultural and natural heritage of these two villages (with hand-wheel pottery in its very center) more visible and sustainable for a greater number of persons in local community, while uncontrolled exploitation of the element should be prevented and the threat factors disabled.

The results of this research have been presented in numerous conferences and invited lectures both in Serbia and abroad, as well as in over 20 scientific papers. Zlakusa pottery was the foundation of my Magister Thesis *Ethnoarcheological Possibilities in Research on Prehistoric Pottery* (Posibilidades de la Etnoarqueología en el estudio de la cerámica prehistórica) defended in 2003 in Spain at the Autonomous University in Barcelona, as well as my Doctoral Thesis *Ethnoarcheological Research in Ceramic Technology. The Zlakusa Case Study*, defended in 2016 at the Faculty of Philosophy of Belgrade University.

Zlakusa pottery has been an integral part of my scientific research and my expert museological work for more than twenty years, including both the exhibitions “Three facets of traditional pottery making in Serbia” with a subsection on Zlakusa pottery and the initiative for establishment of an ecomuseum.

After what I have done so far in Zlakusa and for Zlakusa pottery, researching it and promoting it throughout the World, it is my responsibility to continue working on protection

and conservation of this element of intangible cultural heritage, unique in many ways. Therefore I am preparing two monographs on Zlakusa pottery. One will present the techniques and the technological process of pottery making and will be published in Spanish. The second monograph, along with the description of the technological process of making Zlakusa pottery, will be focused on carriers of the element, the potters, their families and the generations of their ancestors, and will include two additional booklets, a guide through Zlakusa and a cookbook with traditional dishes prepared in Zlakusa pottery.

After the monographs are published I will continue to closely cooperate, just as before, with potters of Zlakusa, the members of Potters' Association "Zlakusa" and their families, and at the same time I will work hard to transfer my acquired knowledge to the younger generations of researchers, pointing them toward the possible further paths of research that will continue to raise the awareness of local community on the importance of element of intangible cultural heritage – Zlakusa pottery, which will remain a part of their identity forever.

Dr Biljana Djordjević
Museum Advisor
National Museum in Belgrade

turistička organizacija
UŽICA

Туристичка организација Ужице
Трг партизана 10
31 000 Ужице
Србија
Тел: +381 31 513 485
www.turizamuzica.org.rs

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
"УЖИЦЕ" Трг партизана 10, Ужице
Број 23/2018
Датум 15.03.2018.

Министарство културе и информисања Републике Србије
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе
Влајковићева 3, 11 000 Београд

Предмет: Номинација „Лончарства ручног витла из села Злакуса“ за Унескову
Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Поштовани,

Туристичка организација Ужица, која је основана с циљем промоције природног и културног наслеђа ужичког краја, жели да допринесе заштити и очувању злакуског лончарства, као важног сегмената нематеријалног културног наслеђа у области занатских занана и вештина.

Израда злакуске лончарије, које је нераскидиво повезана са подручјем на којем настаје, је препозната као важан део културног наслеђа Ужица и његове околине. Манифестације које се организују у селу, а пре свега „Јесен у Злакуси“, имају за циљ неговање, промоцију и заштиту вештине рада на ручном витлу и доприносе само виљивости овог занатског знања, али и бројних других сегмената културног наслеђа. Ове манифестације су прилика да домаћинства из села Злакуса, удружења и организације које делују у њему, учешћем у званичним програмима, као и на неформалним окупљањима, покажу вештину израде злакуске лончарије и њен значај као дела наслеђа. Истовремено, оне пружају могућност да гости који посете Злакусу упознају и друге сегмента наслеђа, као што су локална јела, обичаји, народне игре или богато природно наслеђе овог краја.

Туристичка организација Ужице, промоцијом ових активности, као и промовисањем злакуског лончарства на сајмовима у земљи и иностранству, настоји да повећа видљивост нематеријалног културног наслеђа и допринесе његовој одрживости.

С поштовањем,

Туристичка организација Ужице

Ministry of Culture and Information of Republic of Serbia
National Committee for Intangible Cultural Heritage
Vlajkovićeva 3, 11000 Belgrade

Dear Sir/Madam,

The Tourist Organization of Užice, established with the goal of promoting natural and cultural heritage of Užice, as one of its goals has contributing to conservation and safeguarding of Zlakusa pottery, which is an important segment of intangible cultural heritage in the field on craft knowledge and skills, and its inscription on the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Production of Zlakusa pottery, inherently connected to the area in which it takes place, is recognized as an important segment in presentation of cultural heritage of Užice and its surroundings. The goals of manifestations taking place in this village, and especially "Autumn in Zlakusa", include continuation, promotion and safeguarding of skills connected to hand-wheel pottery producing. They contribute not only to visibility of these craft skills, but also of many other aspects of cultural heritage. These manifestations are opportunities for the households, associations and organizations from Zlakusa to participate in official programs and informal gatherings, presenting the skill of preparing Zlakusa pottery. At the same time this is an opportunity for the guests of Zlakusa to learn more, not only about the basic skills of working on hand-wheel, but also about other segments of heritage, including local cuisine, customs or folk dances.

Through promotion of these activities and promoting Zlakusa pottery at fairs both within Serbia and abroad, the Tourist Organization of Užice works toward increasing the visibility of intangible cultural heritage and displaying its sustainability.

Respectfully,

Tourist Organization of Užice

Director
Boban Perišić
(signed)

(seal)
Tourist Organization of Užice

Република Србија
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
И ИНФОРМИСАЊА
Национални комитет за
нематеријално културно наслеђе

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УМЕТНИЧКА ШКОЛА
Дол.бр. 44
16.03 2018 год
УЖИЦЕ

Предмет: Номинација елемента *Злакуско лончарство* на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Израда керамичких посуда за термичку обраду хране, на ручном витлу техником зидања, практикује се већ неколико векова у селу Злакуса, у западној Србији. Грначрска тенхика, која је до средине XX века била присутна у више центара западне и југозападне Србије, до данас је опстала у Злакуси и представља важан део живота мештана села. Она истовремено чини и значајан сегмент културног наслеђа ове регије, због чега је њено преношење и приближавање новим генерацијама један од циљева Уметничке школе из Ужица, основане 2002. године.

Увиђајући значај очувања технике израде посуђа на ручном витлу, која се примењује у Злакуси, Уметничка школа у Ужицу, кроз васпитно образовне програме настоји да допринесе њеном очувању. У оквиру смера Грначарство, наставни програм је осмишљен тако да обезбеђује преношење знања и вештина која су део традиционалног грнчарског заната уз истовремено овладавање елементима модерне грнчарије. На тај начин, ученици усвајају грнчарске вештине које се практикују генерацијама уназад, унапређујући их и развијући у складу са индивидуалним уметничким изразом.

Велико ми је задовољство да, као представник Школе и као уметник који већ више од две деценије доприноси његовом очувању, подржим упис *лончарства ручног витла из села Злакуса* на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

ДИРЕКТОР
Софија Бунарцић

Софија Бунарцић

Republic of Serbia
MINISTRY OF CULTURE
AND INFORMATION
National Committee for
Intangible Cultural Heritage

Subject: Nomination of element *Zlakusa pottery* for the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity

Ceramic earthenware used for thermic processing of food has been produced for several centuries in village Zlakusa in Western Serbia by using coiling technique on hand-wheel. This pottery technique, which used to present in several centers of Western and Southwestern Serbia until mid-20th century, has survived in Zlakusa to this day and represents an important part of everyday life for inhabitants of this village. At the same time it is an important segment of cultural heritage of this region, so the Art School in Užice, established in 2002, is bringing it closer and teaching it to new generations.

After recognizing the importance of safeguarding the technique of hand-wheel pottery-making as practiced at Zlakusa, the Art School in Užice strives to contribute to its preservation through its educational programs. Within the pottery major in the school, the curriculum was prepared so it provides transfer of knowledge and skills that are part of traditional pottery craft, together with mastering the elements of modern pottery. In this way students are adopting pottery skills practiced for generations, improving them and developing them so they match their individual artistic expression.

It is my great pleasure to support the inscription of *hand-wheel pottery from village Zlakusa* into the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity as an artist and a teacher, representing the School that has been contributing to its preservation for over a decade.

PRINCIPAL
Sofija Bunardžić

Удружење лончара "Злакуса" Злакуса

Матични број: 17664298
Шифра делатности : 9412
ПИБ: 104719600
Бр. Рачуна; 205-134833-79
Комерцијална банка д.о.о. Ужице

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НАЦИОНАЛНИ КОМИТЕТ ЗА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ

ПРЕДМЕТ: Упис ЗЛАКУСКЕ ЛОНЧАРИЈЕ – ЛОНЧАРИЈЕ РУЧНОГ ВИТЛА ИЗ СЕЛА ЗЛАКУСЕ на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Удружење лончара „Злакуса“ основано је с циљем упознавања, неговања и очувања лончарског заната, генерацијама присутног у великом броју домаћинстава у селу Злакуса. Циљеви Удружења, основаног 2006. године су очување знања израде злакуске лончарије, њихова промоција и презнатација као дела нашег културног наслеђа.

Чланови Удружења су лончари, који су своје грнчарско умеће стекли су оквиру породица, међугенерациским преношењем знања. У оквиру грнчарских домаћинстава неретко се сусреће више припадника различитих генерација који су активни грнчари. У последњој деценији придружују се и супруге и кћерке.

Удружење је у циљу очувања лончарског заната, успоставило сарадњу са им културним и научним институцијама у Србији. У сарадњи са Музејем на отвореном Старо село „Сирогојно“, Народним музејем из Ужица, Центром за нематеријално културно наслеђе при Етнографском музеју у Београду, стручњацима кој се баве истраживањем и очувањем занатских вештина као дела нематеријалног културног наслеђа, Удружење организује предавања, трибине, разговаре о значају очувања ове лончарске технике. Тесна сарадња Удружења са научницима и истраживачима омогућила нам је да сагледамо важност очувања грнчарског заната и злакуске у оквиру културног наслеђа Србије. У низу заједничких пројеката су и перманенте обуке чланова о вредновању културног наслеђа, његовом истраживању, документовању и презентовању. Још почетком 20. века умеће наших предака забележили су многи истраживачи – етнографи и етнологи из музејских институција у Србији. Резултате својих истраживања објавили су у различитим

публикацијама, а фотографски записи процеса израде лонаца део су њихове документације.

У циљу обезбеђивања веће видљивост *злакуског лончарства*, у оквиру манифестације „Јесен у Злакуси“, сајма грнчарије под називом „Лончаријда“, Удружење организује презентацију рада на ручном витлу, кроз демонстрацију вештине, разговоре са лончарима, али и промоцију употребе лончарских посуда, кроз такмичење у спремању традиционалних јела у злакушком земљаном посуђу . Као један од битних елемената за очување лончарије, Удружење је покренуло израду студије о географском пореклу, а како би рад био видљивији покренуте су веб презентације и развијена активност на различитим друштвеним мрежама.

Подршку у раду пружају нам појединци и институције на различитим нивоима власти, од локалних до државних. Министарство културе Републике Србије указало нам је част да 2010. године промоцију потписивања Конвенције о заштити НКН промовише у Злакуси, којом приликом су наши грнчари били у прилици да презентују своје умеће.

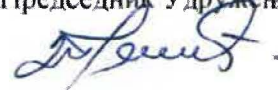
Упис *лончарства ручног витла из села Злакусе* на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства, допринеће очувању овог традиционалног заната које се у нашем селу негује више од 300 година, његовој видљивости не само у Србији, већ и многим земљама света, а надамо се да ће подстаћи очување лончарског заната и у другим државма.

УДРУЖЕЊЕ
ЛОНЧАРА
„ЗЛАКУСА“

ЗЛАКУСА
СЕВОЈНО

Дарко Тешић

Председник Удружења

Удружење лончара "Злакуса" Злакуса

Матични број: 17664298
Шифра делатности : 9412
ПИБ: 104719600
Бр. Рачуна; 205-134833-79
Комерцијална банка д.о.о. Ужице

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION OF REPUBLIC OF SERBIA NATIONAL COMMITTEE FOR INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

Subject: Nomination of the ICH element **ZLAKUSA POTTERY – HAND-WHEEL POTTERY FROM VILLAGE ZLAKUSA** for inscription on the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

Potters' Association "Zlakusa" was established with the goal of learning, protection and preservation of pottery craft, present for many generations in numerous households in village Zlakusa. The goals of the Association, established in 2006, include safeguarding of knowledge on making Zlakusa pottery, their promotion and presentation as a part of our cultural heritage.

Members of the Association are potters who acquired their pottery skills within their own families, in the inter-generational transfer of knowledge. The potters' households commonly include several members of different generations who are active in pottery business. In the last decade wives and daughters also began to fully participate.

In order to preserve pottery craftwork, the Association maintains cooperation with numerous institutions in Serbia in fields of culture and science. In cooperation with the Open-air Museum Staro Selo "Sirogojno", the National Museum from Užice, Center for Intangible Cultural Heritage within the Ethnographic Museum in Belgrade, and experts working on research and safeguarding of craft skills as a part of intangible cultural heritage, the Association has been organizing lectures, discussion panels and presentations on the topic of preserving this pottery technique and its importance. The close cooperation between the Association and the scientists and researchers enabled us to comprehend the importance of safeguarding the pottery craft and Zlakusa pottery within the cultural heritage of Serbia. Among the shared projects is permanent training of Association members on valorization of cultural heritage, research, documenting and presentation. The skills of our ancestors were already recorded at the beginning of the 20th century by numerous researchers – ethnographers and ethnologists from museum institutions in Serbia. They have published the results of their research in various publications, while the photographic recordings of the pottery-making procedure are a part of their documentation.

In order to provide better visibility of Zlakusa pottery, the Association has been organizing a pottery fair named "Lončarijada" within the manifestation "Autumn at Zlakusa". It includes presentation of working on a hand-wheel, demonstration of skill, talking to the potters, as well as a promotion of use of Zlakusa pottery through a competition in cooking traditional meals in Zlakusa earthenware. The Association has initiated a study on geographic origin as one of the crucial elements for preservation of pottery, and in order to make our work more visible we prepared Internet presentations and we are active in various social networks.

Our work is supported by individuals and institutions at various government levels, from local to state government. Ministry of Culture of Republic of Serbia has honored us when they decided that signing the Convention on Conservation of Intangible Cultural Heritage in 2010 would be promoted at Zlakusa, and our potters had an opportunity to present their skills.

The inscription of *hand-wheel pottery from Zlakusa village* into the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity will contribute to safeguarding of this traditional skill, which is preserved in our village for more than 300 years, its visibility not only in Serbia but also in many other countries of the World, and hopefully also to preservation of pottery craft in other countries.

УДРУЖЕЊЕ
ЛОНЧАРА
"ЗЛАКУСА"
ЗЛАКУСА
СРБИЈА

Darko Tešić
President of Association

Етно удружење
"ЗАВИЧАЈ"

Број 3/2018
Датум 13.03.2018. г.

Етно удружење
Завичај
Злакуса

Етно удружење "Завичај", Злакуса, 31205 Севојно, УЖИЦЕ, СРБИЈА

www.zavicaj.info, etnoudruzenje@zavicaj.info, drco1234@open.telekom.rs, tel +381 (0) 63 8439 866, fax + 381 (0) 549 031

Министарство културе Републике Србије
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе Републике Србије
Влајковићева 3, 11 000 Београд

Поштовани,

Етно-удружење „Завичај“ из Злакусе је настало с циљем неговања обичаја, старих заната, музике, фолклора и гастрономског наслеђа са подручја ужичког краја и западне Србије. Својим радом, који је посвећен чувању традиције и њеног преношења на младе генерације, учествује и у очувању злакушког лончарства, чији је упис у Национални регистар нематеријалног културног наслеђа подржао 2012. године.

Промоција злакушког лончарства, као највидљивије деловање Етно-удружења Завичај, одвија се кроз наступе су фолклорних секција и чланова сектора за старе занате на манифестацијама у Злакуси, на ширем подручју златиборског округа, као и широм Србије и ван њених граница. „Завичај“ је развио и програме усмерене на одрживи развој и очување животне средине, захваљујући којима су студенти волонтери из читавог света, (Јапан, Кореја, Канада, Финска, Шведска, Француска, Белгија, Шпанија, Италија, Чешка, Словачка, Пољска, Грчка, Бугарска, Турска, Хрватска), као учесници међународних еко кампова у Злакуси, били у прилици да се упознају са лончарством из Злакусе. У оквиру пројеката усмерених на укључивање младих и жена у програме руралног развоја, Етно-удружење „Завичај“ организовало је обуке жена из Злакусе, током којих су оне овладале вештином израде злакушког посуђа и укључиле се у програме промоције и презентације лончарског заната. Поред колоније уметничке керамике која у селу живи више од двадесет година „Завичај“ и Етно парк „Терзића авлија“ су организовали и ликовне колоније на којима су сликари осликавали лончарске производе, промовишући злакушку грнчарију кроз уметност. Исти партнери реализовали су неколико пројеката који су за циљ имали уређење села Злакусе у духу злакушке грнчарије, организовани су и округли столови, покренут је сајам грнчарије у оквиру постојеће манифестације „Јесен у Злакуси – лончаријада“ на које су позивани грнчари из других крајева Србије и региона.

Сматрајући да израда посуђа на ручном витлу представља важан сегмент нематеријалног културног наслеђа, надамо се да ћемо својим активностима допринети његовој међународној видљивости и упису на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Председник
Етно удружења „Завичај“

м.п.

У Злакуси, дана 12.03.2018.

Саша Дрндаревић

Ministry of Culture of Republic of Serbia
National Committee for Intangible Cultural Heritage of Republic of Serbia
Vlajkovićeva 3, 11000 Belgrade

Dear Sir/Madam,

The Ethno Association "Zavičaj" from Zlakusa was established with the goal of safeguarding the customs, old crafts, music, folklore and gastronomic heritage from the area of Užice region and Western Serbia. Its activities, dedicated to preservation of tradition and its transfer to new generation, include safeguarding of Zlakusa pottery and its inclusion in the National Register of Intangible Cultural Heritage in 2012.

Promotion of Zlakusa pottery, as the most visible form of activities of Ethno Association "Zavičaj", takes place through presentations of folklore sections and members of old craft sectors at manifestations in Zlakusa, in the broader region of Zlatibor District, as well as throughout Serbia and abroad. "Zavičaj" has also developed programs on sustainable development and environmental conservation, enabling student volunteers from whole World (Japan, Korea, Canada, Finland, Sweden, France, Belgium, Spain, Italy, Czech Republic, Slovakia, Poland, Greece, Bulgaria, Turkey, and Croatia) to learn more about Zlakusa pottery as participants of international eco-camps in Zlakusa. Within the projects on topic of inclusion of youth and women in programs of rural development, Ethno Association "Zavičaj" had organized training sessions for women from Zlakusa, where they mastered the skills of making Zlakusa pottery and became included in the programs of promoting and presenting the pottery craft. In addition to the colony of artistic ceramics, which has been active in this village for over 20 years, "Zavičaj" and the Ethno-park "Terzića avlija" have also organized art colonies where painting artists have painted pottery products, promoting Zlakusa pottery through art. The same partners have realized several projects with the goal of redecorating the village in spirit of Zlakusa pottery, panel talk sessions were organized, while within the existing manifestation "Autumn in Zlakusa – lončarijada" a pottery fair was organized, with invitations to pottery makers from other parts of Serbia and the neighboring region.

As we believe that hand-wheel pottery-making represents an important segment of intangible cultural heritage, we hope that our activities will contribute to its international visibility and inclusion in the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

President
Ethno Association "Zavičaj"
(signed)
Saša Drndarević

L.S.

In Zlakusa, on March 12th 2018.

**Министарство културе и информисања Републике Србије
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе**

**Београд
Влајковићева 3**

Предмет: Номинација *Злакуског лончарства* на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Удружење жена *Злакушанке* основано је 2011. године, са циљем очувања традиције села Злакусе и Златиборског краја. Чланице удружења, различитих старосних категорија, образовања и занимања повезала је потреба да се неки од традиционалних обичаја, игара, песама, заната и вештина, као и врсте јела, сачувају од заборавља и преносу на будуће генерације мештана села.

Чланице Удружења активно учествују на сајмовима и такмичењима у Златиборском крају, Србији и суседним земљама, али пре свега, на различитим манифестацијама које се одржавају у Злакуси. У оквиру *Јесени у Злакуси на Лончаријади*, кроз припрему традиционалних јела у посућу које су израдили злакуски лончари, чувамо не само старе рецепте, већ и показујемо начин на који се злакуска лончарија користи данас. Знања и вештине које су нам пренеле мајке, свекрве и друге жене из наших породица или села, преносимо и на млађе мештанке и заинтересоване посетиоце.

Сматрамо да ће упис *злакуског лончарства* на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа, допринети афирмацији традиционалног лончарства, традиционалне кухиње овог краја, као и свим вредностима које чува и промовише Удружење жена *Злакушанке*.

Злакуса, март 2018.

Председница
Удружење жена *Злакушанка*
Мирка
Мирка Шуњеварић
Мирка Шуњеварић

**Ministry of Culture and Information of Republic of Serbia
National Committee for Intangible Cultural Heritage**

**Belgrade
Vlajkovićeve 3**

Subject: Nomination of **Zlakusa pottery** for the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity

Womens' Association *Zlakušanke* was established in 2011 with the goal of preserving tradition of village Zlakusa and the Zlatibor District. The members of the Association are of different ages, education levels and occupations, but share the need to keep some of the traditional customs, folk dances and songs, crafts and skills, and local cuisine, from being forgotten so they may be transferred to future generations of village community as well as anyone else who is interested.

Members of the Association have been actively participating in competitions in Zlatibor area, Serbia and the neighboring countries, but they are most active in various manifestations in Zlakusa. Within the *Autumn in Zlakusa*, we participate at *Lončarijada* through preparation of diverse traditional cuisine in dishes made by potters from Zlakusa, share the old recipes and present first-hand how Zlakusa pottery may be used today. The skills and knowledge transferred to us by our mothers, mothers-in-law and other women from our families or neighborhood are now passed to younger women in our village as well as to all interested visitors.

We believe that inscription of *Zlakusa pottery* on the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage will contribute to affirmation of traditional pottery, the traditional cuisine of this area as well to all the values nurtured and promoted by Women's Association *Zlakušanke*.

President
Womens' Association *Zlakušanke*

Mirka Šunjevarić
Mirka Šunjevarić

Mirka Vučković

**МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
НАЦИОНАЛНИ КОМИТЕТ ЗА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ**

БЕОГРАД

Влајковићева 3

Поштовани,

Овим потврђујем да сам сагласан да се *злакуско лончарство* номинује за Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Овај традиционални занат научио сам пре двадесетак година, од свога деде, који је знање и умеће наслеђено од старијих генеарција пренео на мене и мог брата Дарка. Земљано посуђе за припремање храна, које се користи у домаћинствима, али и ресторанима и на већим скуповима, као што су сабори и вашари, израђујемо на начин како су то чиниле многе генерације пре нас.

Важно нам је да знање израде лончарије на ручном витлу, које постоји у нашем селу више векова, које је део традиције и наше подорице, сачувамо и пренесемо нашој деци и унуцима.

С поштовањем,

Жарко Тешић

**MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION OF REPUBLIC OF SERBIA
NATIONAL COMMITTEE FOR INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE**

BELGRADE
Vlajkovićeve 3

Dear Sir/Madam,

Hereby I consent that *Zlakusa pottery* should be nominated for UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

I learned this traditional craft two decades ago, from my grandfather, who transferred knowledge and skills inherited from previous generations to my brother Darko and me. The earthenware used for food preparation, both in households and in restaurants and larger manifestations such as cultural gatherings and fairs, is prepared in the same way as by many generations before us.

We believe that it is important to preserve the knowledge of making hand-wheel pottery, which has been present in our village for several centuries as part of tradition and our family lore, and transfer it to the new generations of our children and grandchildren.

Respectfully,

Žarko Tešić

САГЛАСНОСТ

Сагласан сам да се *злакуско лончарство – лончарство ручног витла из села Злакусе* упише на Унескову листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Лончарством се бавим око 35 година, а занат сам научио од оца, он је научио од деде и тако око 300 година је традиција у селу. Син ће знање израде лончарских посуда преузети од мене, па његов син и надамо се да ћемо тако сачувати традицију нашег села.

Лонце и друге судове правимо од мешавине камена и глине у размери 50:50 што посуде чини дуготрајним и понеки их називају каменим лонцима. Праве се судови за кућну употребу, за кување на шпорету и у рерни, али и велики лонци за свадбе и вашаре.

Упис злакуског лончарства на Унеско листу допринеће да овај занат постане боље видљив и ван граница наше земље.

Злакуса, март 2018.

Милојко Никитовић

LETTER OF CONSENT

Hereby I consent that *Zlakusa pottery – hand-wheel pottery from village Zlakusa* should be included in the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

I work as a pottery maker for about 35 years. I learned the craft from my father, he learned from my grandfather, and in the same way this was tradition in my village for about 300 years. My son will learn how to make pottery from me, then his son from him, and we hope that in this way we will preserve the tradition of our village.

We make pots and other dishes from mixture of rock and clay, in 50:50 ratio, so dishes are long-lasting and some people call them rock pots. We make dishes for home use, for cooking on stove and in oven, but also the large pots for wedding parties and village fairs.

Inclusion of Zlakusa pottery in the UNESCO list will help our craft to become more visible even outside of our country.

Zlakusa, March 2018.

Milojko Nikitović

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
БЕОГРАД, Влајковићева 3

НАЦИОНАЛНОМ КОМИТЕТУ ЗА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ

ИЗЈАВА

Зовем се Милан Савић, стар сам 88 година и најстарији сам лончар у Злакуси. Занат сам научио од оца Малише када ми је било 8 година, а он је занат научио од свога оца, и тако генерацијама уназад.

Још као дете гледао сам оца како израђује израђује црепуље, лонце и друге посуде које су се користиле за спремање хране. Помагао сам док је радио и тако учио како се ради на ручном колу, суши и пече посуда, на начин како су то радили и сви наши преци. Лончарију на исти начин правим и данас, а своје знање пренео сам сину и унуку. Надам се да ће и они преносити својој деци ово знање и тако сачувати злакуско лончарство за будуће генерације, јер је она део живота мештана овог села столећима.

Сагласан сам да се злакуско лончарство уврсти на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног наслеђа човечанства.

Март 2018

Милан Савић

MINISTRY OF CULTURE
REPUBLIC OF SERBIA
BELGRADE, Vojkovićeva 3

TO THE NATIONAL COMMITTEE FOR INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

LETTER OF CONSENT

My name is Milan Savić, I am 88 years old and I am the oldest pottery maker in Zlakusa. I learned my craft from my father Mališa when I was 8 years old, and he learned it from his father, and so on for many generations.

As a child I watched my father making crepulja pans, pots and other dishes used for food preparation. I helped him as he worked and through it I learned how to work the hand-wheel, dry and bake the pots, in the same way as all our ancestors did. Today I still make my pottery in the same way, and I have transferred my knowledge to my son and grandson. I hope that they will also transfer this knowledge to their own children and therefore preserve Zlakusa pottery for the next generations, as it has been part of life for people in our village for centuries.

Hereby I consent that Zlakusa pottery should be included in the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

March, 2018

Milan Savić

Сагласна сам са предлогом да **ЗЛАКУШКО ЛОНЧАРСТВО** буде уписано на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Умеће израде керамике на ручном витлу по старој рецептури лончара из Злакусе научила сам од свог свекра Славољуба и мужа Васа Шуњеварића. Некада се сматрало да је срамота да се жене баве овим занатом, па су оне које су правиле лонце морале да се крију од других сељана. Једна од њих била је и Тадијана - баба мог мужа Васа. Обука прављења лонаца захтева дуг период учења који није једноставан – очекује вас пуно суза, труда, рада и посвећености. Након вишегодишње обуке, корак по корак, суд до суд, успела сам да савладам комплетно умеће израде свих посуда - лонце, сачеве, пекице и друге посуде за припрему хране на отвореном пламену. Члан сам Удружења лончара *Злакуса*.

Сваке године Удружење лончара организује манифестацију "Јесен у Злакуси". Тада грнчарске породице излажу своје посуде, кува се по неколико лонаца купуса, пасуља и других традиционалних српских јела, а сви гости се такмиче у припреми јела. У склопу сеоског туризма доста људи долази у село да се и сами окушају у изради земљаних посуда, те имамо прилику да госте из наше земље и иностранства боље упознамо са нашим занатом.

Своја знања преносим свим заинтересованим младим девојкама и младићима у нади да ће се традиција наставити, а занат наследити млађе генерације које ће, једног дана самостално радити и уживати у овом занату као што то ја чиним данас.

Надам се да ће ова стара техника израде лонаца карактеристичних за наше село бити уписана у листу светске нематеријалне културне баштине.

14. март 2018

Даница Шуњеварић
лончарка
село Злакуса

I hereby consent that Zlakusa pottery making should be included in the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

I have learned the skill of making pottery on hand-wheel according to old potters' recipe from Zlakusa from my father-in-law Slavoljub and my husband Vaso Šunjevarić. Women were once shamed for practicing this craft, so those who made pottery had to hide it from other villagers. One of them was Tadijana - grandmother of my husband Vaso. The training in pottery making includes a long period of apprenticeship, which is not simple - you will be faced with a lot of tears, effort, hard work and dedication. After several years of training, step by step, one dish at a time, I managed to learn the complete skill of making all kinds of pottery - pots, *sač*, *pekica* and other types of dishes used for food preparation on open fire. I am a member of Potters' Association *Zlakusa*.

Every year, the Potter's Association organizes the manifestation "Autumn in Zlakusa". On this occasion the potters' families present their best pottery, there are several cauldrons of cabbage, bean and other traditional Serbian stews, and all guests compete in food preparation. Within the village tourism programs there are many visitors eager to try making earthenware dishes by themselves, so we have an opportunity to introduce guests both from our country and from abroad to our craft.

I am pleased to transmit my knowledge to all interested young women and men, in hope that our tradition will continue and that the craft skills will be inherited by younger generations which will one day work independently and enjoy this activity in the same way as I do today.

I hope that this old pottery technique characteristic for our village will be included in the list of intangible cultural heritage of the world.

March 14th 2018

(signed)
Danica Šunjevarić
Pottery maker
Village Zlakusa

Министарство културе и информисања
Национални комитет за нематеријално културно наслеђе

Сагласност

За упис „Злакуског лончарства“ на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

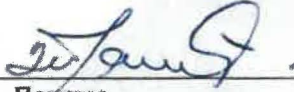

Поштовани,

Желимо да изразимо нашу сагласност за упис *злакуског лончарства* на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Израду посуђа за припремање хране, не само за наша домаћинства, већ и за све оне који препознају значај припремања хране на традиционалан начин, генерацијама чувамо као део нашег наслеђа. Своја знања, која смо наследили од старијих генерација, преносимо и млађим члановим наших породица, укључујући их у процес израде, али и учећи од најмлађих дана значајночувања лончарства, које је нераскидиво везано са окружењем у којем живимо.

Поред тога што радимо на очувању и преношењу знања и вештинарада на ручном витлу, пре свега члановима наших породице, члановисмо Удружења лончара Злакуса, у оквиру којег, кроз учешће на сајмовима, вашарима и другим манифестацијама, настојимо да допринесимо да злакуско лончарство буде шире препознато као важна занатаска вештина.

Верујемо да ће уписом на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства, значај очувања злакуског лончарства, лончарства ручног вилта, као грнчарске технике још увек присутне на подручју Србије, постати видљивије на локалном, националном и међународном нивоу, те дајемо пуну сагласност њен упис.

<u>ДАРКО ТЕШИЋ</u>	<u>1974</u>	<u></u>
Име и презиме	Година рођења	Потпис
<u>МИЛЕТА ЛАЗИЋ</u>	<u>1967</u>	<u></u>
Име и презиме	Година рођења	Потпис
<u>БОБАН ЛАЗИЋ</u>	<u>1995</u>	<u></u>
Име и презиме	Година рођења	Потпис
<u>Раша Шрвабарск</u>	<u>1995</u>	<u></u>
Име и презиме	Година рођења	Потпис
<u>Србољуб Шрвабарск</u>	<u>1943</u>	<u></u>
Име и презиме	Година рођења	Потпис

Шуње Варит Васа 09.04.1982 Шуње Варит
Име и презиме Година рођења Потпис

Ђорђе Шуњебарит 05.06.1979
Име и презиме Година рођења Потпис

Велимир Мичаевић 1956 Велимир Мичаевић
Име и презиме Година рођења Потпис

Саша Милошевић 1953 Саша Милошевић
Име и презиме Година рођења Потпис

Теофан Шуњебарит 1948
Име и презиме Година рођења Потпис

Шуњебарит Селена 1956 Шуњебарит
Име и презиме Година рођења Потпис

Шуњебарит Недежда 1984 Шуњебарит
Име и презиме Година рођења Потпис

Ђурић Наташа 1974 Ђурић
Име и презиме Година рођења Потпис

Сарван Јелена 1987 Сарван
Име и презиме Година рођења Потпис

САРВАН БОРКО 1980 САРВАН
Име и презиме Година рођења Потпис

Никић Зоран 1962 Никић Зоран
Име и презиме Година рођења Потпис

Никић Боро 1992 Никић Боро
Име и презиме Година рођења Потпис

Саша Голак 6.12.72 Саша Голак
Име и презиме Година рођења Потпис

Никић Весна 70
Име и презиме Година рођења Потпис

Дарко Улочановић 1980 Дарко Улочановић
Име и презиме Година рођења Потпис

Зорана Клојановић 1981 Зорана
Име и презиме Година рођења Потпис

Њебојевић Драгомир 1963 Њебојевић
Име и презиме Година рођења Потпис

Letter of Consent

for the nomination of singing to the accompaniment of the "Zlakusa pottery" on the
UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

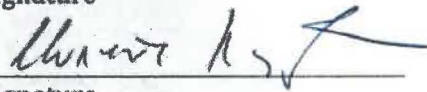

Dear Sir/Madam,

Please accept our support for inscription of *Zlakusa pottery* in the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity.

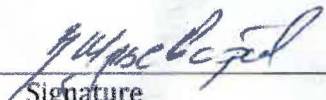

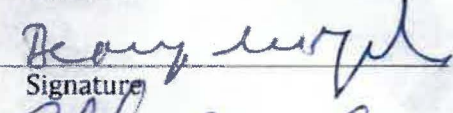

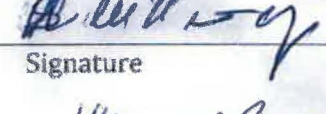
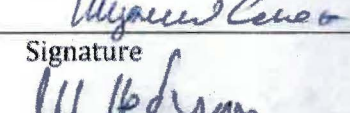
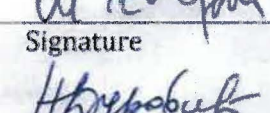
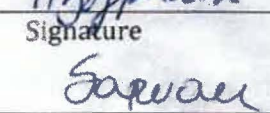
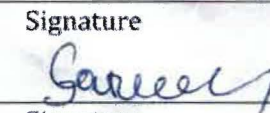

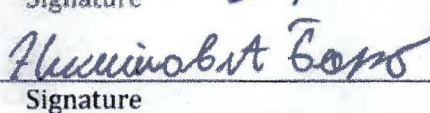

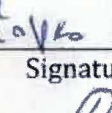
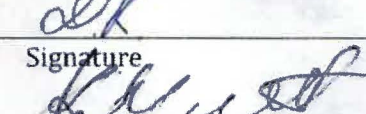
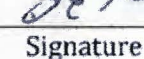

We have been carefully preserving the methods of making food preparation-related pottery for generations, as part of our identity, not only for the sake of our households but also for every person recognizing the importance of preparing food in a traditional way. The knowledge that we inherited from previous generations is now taught to younger members of our families, including them in the process of preparation as well as teaching them about the importance of preservation of traditional pottery, which is permanently entwined with our living surroundings.

In addition to our work on safeguarding and transfer of knowledge on hand-wheel pottery, primarily to members of our families, we are also members of Potter's Association Zlakusa and through it we participate in trade fairs, village fairs and other manifestations, always striving to make Zlakusa pottery widely recognized as a craft skill.

We believe that by inclusion in the UNESCO Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity, the importance of safeguarding of Zlakusa pottery ashand-wheel pottery technique still present in the territory of Serbia will become more visible at local, national and international levels, so we are fully supporting its inscription.

DARCO TEŠIĆ	1974	
First and last name	Year of birth	Signature
MILETA LAZIĆ	1967	
First and last name	Year of birth	Signature
BOBAN LAZIĆ	1995	Boban Lazić
First and last name	Year of birth	Signature
GAŠA ŠUMEVERIĆ	1995	
First and last name	Year of birth	Signature
Stevoljub Šumeverić	1943	
First and last name	Year of birth	Signature

Junjevarić Vaso	09.04.1942	
First and last name	Year of birth	Signature
Đorđe Šunjevarić	79	
First and last name	Year of birth	Signature
Velimir Šunjevarić	56	
First and last name	Year of birth	Signature
Savić Ridočan	1953	
First and last name	Year of birth	Signature
Petar Čunjevarić	1948	
First and last name	Year of birth	Signature
Šunjevarić Jelena	1956	
First and last name	Year of birth	Signature
Šunjevarić Nebojša	1989	
First and last name	Year of birth	Signature
Đurović Nataša	1974	
First and last name	Year of birth	Signature
Sarvan Jelena	1982	
First and last name	Year of birth	Signature
Sarvan Borivoj	1980	
First and last name	Year of birth	Signature
Mikitović Zoran	1962	
First and last name	Year of birth	Signature
Mikitović Borivoj	1992	
First and last name	Year of birth	Signature
Savić Goran	06.12.72.	
First and last name	Year of birth	Signature
Mikitović Vesha	70	
First and last name	Year of birth	Signature
Đavko Kloparović	1980	
First and last name	Year of birth	Signature
Dragana Kloparović	1981	
First and last name	Year of birth	Signature
Kloparović Ridočan	1955	
First and last name	Year of birth	Signature